

Data: 1673-07-06 Sprawa między Butlerem a Mojżeszowiczem

Żyd Chaim Mojżeszowicz, arendarz opolski, faktor [pełnomocnik do spraw finansowo-majątkowych - red.] Marka Butlera, dziedzica Opola, oblatuje [wpisuje do ksiąg urzędowych - red.] przywilej tegoż Butlera, w którym za zasługi samego Mojżeszowicza i jego poprzedników dla rodziny Butlerów dziedzic miasta uwalnia Mojżeszowicza i jego potomków od wszelkich świadczeń prywatnych i publicznych, zwalniając od nich użytkowany przez Mojżeszowicza plac w rynku, stojący na nim dom, browar, winiarnię, słodownię, także ogród.

[Materiały źródłowe do dziejów Żydów w księgach grodzkich lubelskich z doby panowania Michała Korybuta Wiśniowieckiego i Jana III Sobieskiego 1669-1697](#)

Data: 1681-11-07 Sprawa Rozwadowskiego przeciwko Butlerowi i innym

Relacja o złożeniu pozwu [jedna z kopii pozwu złożona we dworze arendarza w Opolu] z 6 X 1681 r. do urzędu grodzkiego lubelskiego dla Marka Butlera, podkomorzego dobrzyńskiego i jego żony Barbary ze Słupeckich, władz miasta Opola oraz Żyda Sapszy, arendarza miasta. Andrzej Rozwadowski, stolnik lukowski, administrator szelężnego województwa lubelskiego, pozywa w sprawie zalegania przez mieszczan i arendarza Opola z zapłatą szelęż

Data: 1688-09-18 Sprawa Orzechowskiego przeciwko Butlerom

Relacja o złożeniu pozwu z 2 IX 1688 r. do trybunału koronnego lubelskiego dla Marka Butlera, starosty drohickiego, i jego żony Barbary ze Słupeckich. Paweł Bogusław Orzechowski, dziedzic Bełżyc, pozywa w sprawie udzielania opieki i pomocy Żydowi Judzie Irszewiczowi, arendarzowi opolskiemu, który został skazany za jakieś fałszerstwa ze szkodą dla wiary katolickiej przez sąd biskupa krakowskiego i osadzony w więzieniu, ale dzięki Butlerom od wyroku tego mógł się odwołać do trybunału koronnego.

Data: 1689-01-04 Sprawa Orzechowskiego przeciwko Radomskiemu

Ur. [urodzony] Paweł Orzechowski, syn Bogusława, w imieniu ojca manifestuje [zgłasza fakt naruszenia praw - red.], że zgodnie z dekretem trybunału koronnego lubelskiego z 23 XI 1688 r. w sprawie między pozwanym Bogusławem Orzechowskim a dziekanem chodelskim, proboszczem bełżyckim [Wojciechem] Radomskim gotów był postawić przed urzędem grodzkim lubelskim Żyda Judę Irszewicza i jego służącą chłopkę Annę jako sprawców jakiegoś zabójstwa, ale Irszewicz zbiegł do Opola pod opiekę starosty drohickiego Marka Butlera i Orzechowski zwrócił się dopiero o jego restytucję [postawienie przed sądem - red.], Anna zaś, osadzona w więzieniu miejskim bełżyckim, korzystając z pomocy wójta bełżyckiego Jana Pisarskiego i innych mieszczan także zbiegła. W rezultacie Orzechowski postawił przed urzędem jedynie wójta Pisarskiego i mieszczanina bełżyckiego Wojciecha Bedelliusa.

Data: 1689-01-29 Sprawa Żydów opolskich

Szl. [szlachetny - red.] Bernard Piotrowski, dworzanin Marka Butlera, starosty drohickiego, oblatuje [wpisuje do ksiąg urzędowych - red.] inwentarz dóbr opolskich sporządzony 29 VIII 1688 r. M.in. wymienione wszystkie posiadłości żydowskie. Ze spisu wynika, że Żydzi mieszkali przy ul. „Ku Błoniu Wielkiemu” (3 puste place Lejby), Błotnej (2 domy i 2 puste place Matysa i Ruchima), przy Rynku Starego Miasta (15 domów i 19,5 placów; tutaj ponadto „na żydowski szpital obrócony Krzeczowski dom jeden, plac jeden). Ogółem w mieście Opolu były 93 domy i 143 place. W Opolu było też 23 komorników żydowskich (m.in. kilku rzeźników, 4 krawców). 2 puste place należące do Żydów znajdowały się też w mieście Wrzelowie alias Kliczkowicach.

Data: 1694-05-10 Sprawa Kalmanowicza przeciwko Butlerowej

Relacja o złożeniu pozwu z 28 IV 1694 r. do urzędu grodzkiego lubelskiego dla Barbary ze Słupeckich Butlerowej, wdowy po staroście drohickim Marku Butlerze, dziedziczki Opola oraz dla ur. [urodzonego - red.] Andrzeja Ożarowskiego, posesora [dzierżawcy - red.] dóbr opolskich. Icko Kalmanowicz, senior [przedstawiciel przed władzami państwowymi - red.] gminy lubelskiej, w nawiązaniu do nałożonego z pozwu ww. dekretu wieczystej banicji [utrąty praw publicznych - red.] na seniorów gminy opolskiej: Ksendera Chaimowicza, Hirsza Pejsakowicza, Wulfa Pejsakowicza i Izraela, oraz ich uwięzienia, pozywa w sprawie dwu sum dłużnych: 550 złp i 1125 złp, które byli mu winni seniorzy opolscy, a których teraz nie może odzyskać.

Data: 1697-02-05 Sprawa sług Szczuki przeciwko Żydowskim, Cieszkowskiemu i Podolskiemu

Relacja o złożeniu pozwu z 28 I 1697 r. do sądu kapturowego województwa lubelskiego dla Barbary Słupeckiej, wcześniej małżonki starosty drohickiego Marka Butlera, obecnie ur. [urodzonego - red.]

[Andrzeja Jana] Żydowskiego, chorążego krakowskiego, dziedziczki Opola z przyległościami, i dla ur. [urodzonego - red.] Piotra Cieszkowskiego, miecznika nurskiego, aktualnego posesora [dzierżawcy - red.] tych dóbr. Szl. [szlachetny - red.] Andrzej Rykalski, Mikołaj Kosicki i Aleksander Konecki, słudzy Jakuba Szczuki, kanonika krakowskiego, scholastyka sandomierskiego, proboszcza opolskiego pozywają ich w sprawie udzielania pomocy Andrzejowi Podolskiemu, cechmistrzowi szewców opolskich i innym wymienionym tu z imienia 15 szewcom, na których nałożony został u pozwanych areszt za to, że napadli na Żyda lwowskiego Jankiela, który w drodze do Gdańska zatrzymał się w Opolu u swojego brata Jehula i tak go pobili i poranili kijami i szablą, że ten z odniesionych ran zmarł.

Data: 1687-05-14 Sprawa między Giernem i Butlerem a Ickowiczem

Kupiec lubelski Piotr Giern, także w imieniu kanonika warszawskiego Teodora Butlera oraz Żyd lubelski Abram Ickowicz kwitują się wzajemnie ze wszystkich pretensji związanych z rozliczeniem zastawionych u Żyda sreber oraz anulują wszystkie podjęte w tej sprawie w grodzie lubelskim kroki prawne, w tym opublikowany na Ickowicza dekret wieczystej banicji.

Data: 1694-05-14 Sprawa Ickowicza przeciwko Butlerom

Żyd lubelski Abraham Ickowicz kwituje braci: Jana Butlera, starostę drohickiego, Aleksandra Butlera, starostę przemęckiego i [Teodora] Butlera, kanonika warmińskiego, z sumy 265 złp, którą był mu winien ich ojciec na podstawie skryptu dłużnego podpisanego w Opolu 7 XI 1689 r. oraz uwalnia ich od wydanego w tej sprawie w trybunale koronnym dekretu wieczystej banicji